

Nova poljoprivredna politika

Duga gospodarska kriza i veliki proračunski deficit doveli su Hrvatsku u situaciju da mora hitno poduzeti mjere stabilizacije ako želi sama odlučivati o svojoj budućnosti. Prvi korak u tom pravcu jest da stvori preduvjete da se zemlja može sama prehraniti – goleme svote troše se iz godine u godinu na netouvoz hrane umjesto na kupnju tehnologija potrebnih za moderniziranje privrede i povećanje njene međunarodne konkurentnosti. Osim toga nas i sigurnosni ugrozi upućuju na potrebu prehrambene samodostatnosti.

Problem poljoprivrede je da nakon promjene društvenog sustava nije slijedila europski uzor. Umjesto da odlučno krene u regeneriranje hrvatskog sela na bazi obiteljskih gospodarstava i tako otvori prostor seljačkoj radinosti i poslovnosti nastavilo se s podrškom industrijske proizvodnje u velikim pogonima. To je dovelo do bijega sa sela, osiromašenja sirovinke baze prehrambene industrije i tendencije gubitka kvalitete i kvantitete koja su morale biti osnovica buduće konkurentnosti.

OKRUŽJE:

Definirana poljoprivredna politika EU (ZPP) ↔ Hrvatska poljoprivredna politika bez strategije

EU dostatnost i sigurnost u proizvodnji hrane ↔ Hrvatska prehrambena ovisnost i nesigurnost

EU zahtjev uravnoteženog proračuna ↔ Hrvatski deficit proračuna 5% (grčki sindrom)

ŠTO:

Cilj nove poljoprivredne politike je do kraja mandata postići **prehrambenu samodostatnost preporodom hrvatskog sela u kome su OPG-i istodobno nositelji proizvodnje hrane i ostalih ciljeva upravljanja ruralnim prostorom**: razvitka okoliša i organskog zdravlja, izgradnje infrastruktura i osiguravanja prostora. Ostvarenje toga cilja zahtijeva da se odmah počne s nizom koordiniranih aktivnosti.

KAKO (vidi detaljnije u prilogu):

1. Strateške odrednice i strukturne promjene državne administracije
2. Kapital/financiranje/porezna politika
3. Poljoprivredno zemljište
4. Tržište
5. Obrazovni i informativni sustav

PRIORITETI:

1. **Domaća poljoprivredna banka (HPB poljobanka)**..... razrada prijedloga 6 mjeseci
2. **Izrada strategije rasta poljoprivrede na osnovi OPG-a**.....razrada u roku od 6 mjeseci
3. **Prodaja državnog poljoprivrednog zemljišta**.....razrada u roku od 6 mjeseci
4. **Promjena porezne politike**.....rok od 6 mjeseci
  - prepuštanje PDV-a OPG-ima koji su utržili svojim proizvodima (u cijelosti ili djelomično)
  - omogućavanje plaćanja pdv-a po naplati SVIM mikro i malim poduzetnicima, bez obzira na godišnji promet; - dokidanje parafiskalnih nameta
5. **Revizija sustava potpora u poljoprivredi (Izravne i Ruralni razvoj)**..... u roku od 6 mjeseci
6. **Sudjelovanje stručnjaka predloženih od Udruga u procesu rasprava i donošenja odluka o poljoprivredi u povjerenstvima Ministarstva i drugih državnih tijela**.....u roku od 15 dana
7. **Aktiviranje inspekcija za nadzor hrane na tržištu**..... u roku od 2 tjedna
  - redovita kontrola kvalitete stranih proizvoda koji su stavljeni na tržište RH, bez obzira na to da li potječu iz EU ili trećih zemalja
8. **Isplatu potpora – pravilo - u dvije rate u razdoblju od 01.12. – 31.03**..... razrada u roku od 1 mjesec

I STRATEŠKE ODREDNICE I STRUKTURNE PROMJENE DRŽAVNE ADMINISTRACIJE

Red. br.	AKTIVNOST (tražimo da se provedu od buduće vlade)	ROK (ZA PROVEDBU AKTIVNOSTI)
1.	Izrada strategije rasta poljoprivrede - <i>na osnovi održavanja i rasta OPG-a te podrške proizvodno-tržišnoj kooperaciji, obveza države da intenzivno prati promjene i na njih budno reagira u suradnji s tržišnim akterima</i>	6 mjeseci
2.	Donošenje Zakona o OPG u funkciji strategije rasta	9 mjeseci
3.	Osnivanje Fonda za razvoj OPG - <i>posebno potpora zadružnoj suradnji i primjeni novih tehnologija, otvaranje prema dobrim primjerima u zemlji i inozemstvu, razrada novog sustava školovanja</i>	9 mjeseci
5.	Preustroj državne administracije i njeno usmjeravanje na otvorenost, informiranje i praktičnu pomoć	već tijekom izrade strategije – 12 mjeseci kritična raščlamba i dodatne mjere – 24 mjeseca
4.	Usklađivanje programa potpora i korekcija kriterija prema potrebama i mogućnostima OPG, s naglaskom da se nacionalne potpore usmjere na ostvarivanje dodane vrijednosti u cjelini procesa domaće proizvodnje - <i>podrška primarno uzgoju i razvitku vlastitih tehnologija u biljinogojstvu i stočarstvu (NE “merkantili”)</i>	12 mjeseci
5.	Sudjelovanje stručnjaka predloženih od Udruga u procesima donošenja prijedloga i odluka - <i>u poljoprivrednim povjerenstvima Ministarstva i drugih državnih tijela</i>	15 dana
6.	Prijenos niza operativnih ingerencija nekih državnih tijela, u okviru definiranih pravila ponašanja i odgovornosti, na ovlaštene uzgojne/institucije	36 mjeseci

II KAPITAL / FINANCIRANJE / POREZNA POLITIKA

1.	Preusmjerenje HPB na poljoBANKU - <i>s težištem na udruživanje štedno-ulagačkog interesa i sa ciljem da u roku od deset godina pređe u vlasništvo kreditnih zadruga/udruga</i>	6 mjeseci
2.	Reprogram kredita - <i>podrška države razgovorima s bankama i Hamag-om o mogućem reprogramu kredita</i>	1 mjesec
3.	Revizija sustava potpora (Izravne i Ruralni razvoj) <i>Preusmjeravanje potpora od velikih na male:</i> - <i>preraspodjela i modulacija</i> - <i>proizvodno vezane potpore na uzgoj umjesto na uvoz</i> - <i>od pojedinaca na zadruge odnosno proizvodne organizacije,</i> - <i>jačati komponentu za LAG-ove</i> - <i>kriterije potpora usmjeriti prema zahtjevima razvoja OPG u prostoru</i>	6 mjeseci
3.	Proširenje Hamag-ovih jamstava na obrtna sredstva OPG-a	1 mjesec
4.	Ranija isplata izravnih potpora - <i>u dvije rate u razdoblju od 01.12. – 31.03.</i>	1 mjesec
5.	Prepuštanje OPG-ima PDV-a koji su utržili na svojim proizvodima - <i>(austrijski model) u cjelini ili polovično</i>	12 mjeseci
6.	Konkretna podrška razvitku kooperacije u proizvodnji, preradi i marketingu malih proizvođača hrane - <i>uključujući zajednička ulaganja s partnerima</i>	18 mjeseci
7.	Promjena porezne politike - <i>omogućavanje plaćanja pdv-a po naplati SVIM mikro i malim poduzetnicima, bez obzira na godišnji promet;</i> - <i>dokidanje parafiskalnih nameta</i>	6 mjeseci

III POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE		
1.	Razrada strategije uporabe poljoprivrednog zemljišta kao dijela opće strategije rasta - u interdisciplinarnoj suradnji	3 mjeseca
2.	Priprema Programa aktiviranja privatnog poljoprivrednog zemljišta (u suradnji raznih dijelova državne uprave, struke i interesnih organizacija) - uključujući rješavanje problema starije populacije i pomoći mladima, regionalnih razlika, intenziteta potražnje itd.	9 mjeseci
3.	Prodaja i dodjela državnog poljoprivrednog zemljišta, zemljišni fond - Izmjena Zakona o poljoprivrednom zemljištu kojim se te radnje predviđaj na osnovu čvrstih kriterija i prethodno definirane strategije rasta OPG-a	5 mjeseci
4.	Revizija direktne dodjele zemljišta stočarima	6 mjeseci
5.	Revizija cijena zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta - izjednačiti cijene zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta za sve korisnike	12 mjeseci
6.	Porez na neobrađeno, a potraživano poljoprivredno zemljište	12 mjeseci
IV TRŽIŠTE		
1.	Aktivna potpora države slobodnom organiziranju seljaka u proizvodne organizacije, zadruge, udruge i sl. - te njihova suradnja pri formuliranju zakona, propisa i potpora	15 dana
2.	Korištenje ovlasti države da formulira ugovorne okvire odnosa proizvođačkih organizacija i otkupljivača - s obzirom na dugoročnost, cijene, definiranje suodgovornosti u rješavanju rizika proizašlih iz poslovanja (problema)	3 mjeseca
3.	Prihvatanje i aktiviranje Uredbi EU o stabilizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda - inicijativa RH u EU da se pristup ugovorima za pojedine proizvode omogući i gospodarstvima s miješanom proizvodnjom [ekstenzivno gospodarenje] kao i specifičnih prolaznih ustupaka (unutar postojećih Uredaba) s obzirom na duboko poremećeno tržište	6 mjeseci
4.	Formuliranje pravila i kriterija za korištenje EU fondova - kako bi OPG-i mogli ostvariti veću pomoć u svom razvitku	3 mjeseca
5.	Konkretiziranje zauzetosti države i JLS u promoviranju bližih tržišta i kratkih lanaca opskrbe	3 mjeseca
6.	Donošenje zakona o poštenim trgovačkim odnosima - primjer Mađarske; nastojati ukinuti van fakturane bonuse u ugovorima između proizvođača, prerađivača i trgovca	3 mjeseca
7.	Aktiviranje inspekcija za nadzor hrane na tržištu - redovita kontrola kvalitete stranih proizvoda koji su stavljeni na tržište RH, bez obzira na to da li potječu iz EU ili trećih zemalja - dosljedno provođenje propisa na način da sve inspekcije na terenu zakone tumače na isti način	2 tjedna
V. OBRAZOVNI I INFORMATIVNI SUSTAV		
1.	Obrazovanje mladih i školski sustav - Poljoprivreda koja počiva na obiteljskim gospodarstvima zahtijeva široko znanje i iskustvo – školu treba prilagoditi novim zahtjevima, a nastava se u daleko većoj mjeri mora kombinirati sa stjecanjem praktičnih iskustava i upoznavanjem sa stranim praksama. Vezati uz zemljišnu politiku.	Otpočeti u suradnji sa Ministarstvom obrazovanja u roku od 6 mjeseci
2.	Jačanje kapaciteta savjetodavne službe (cjeloživotno učenje) - Animiranje poljoprivrednika prema specifičnim zadacima organiziranja i informiranja	3 mjeseca